

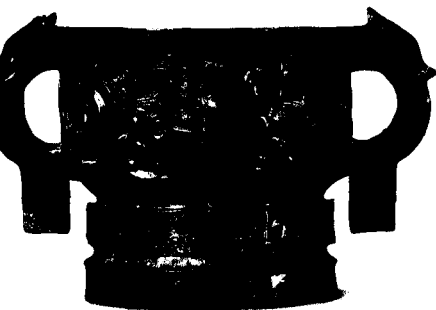
KNIHA
UMĚNÍ

OBSAH

10 ÚVOD

PRAVĚKÉ A STAROVĚKÉ UMĚNÍ

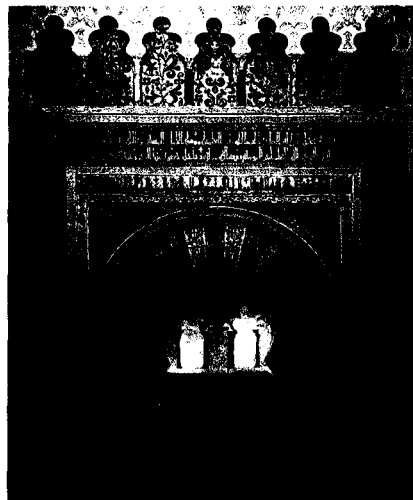
- 20 Toto je skutečná žena**
Willendorfská venuše
- 22 Ještě stále jsme v pohybu**
Jeskynní umění v Altamiře
- 26 Historie je hřbitov aristokracie**
Princ Rahotep a jeho žena Nofret
- 32 Bronzy zrcadlí duchovní podstatu čínské civilizace**
Bronzová rituální nádoba
- 33 Čistý, kompaktní a pevný – jako rozum**
Čínský nefritový šperk
- 34 Sdělení srozumitelná každému člověku**
Asyrský reliéf lovu lva
- 36 Jisté ideály přirozené krásy existují jen v mysli**
Riacké bronzы

- 42 Toto dílo by mělo být pokládáno za vynikající nad jiné**
Laokoon a jeho synové
- 44 Stylizovaná forma a duchovní krása jako příznačné rysy obrazů Buddha**
Stojící Buddha z Gandháry
- 48 Nejmonumentálnější a nejúžasnější sochařské ztvárnění jeho osobnosti**
Marcus Aurelius
- 50 Tvář Teotihuacánu**
Maska z Teotihuacánu
- 51 Nový typ figurální kompozice**
Sarkofág Junia Bassa
- 52 Aby žili věčný život na nebesích**
Mozaiky císaře Justiniána a císařovny Theodory
- 56 Portfolio**

STŘEDOVĚKÝ SVĚT

- 62 To není nečistá modla, to je dílo uctívající Boha**
Theodorichův relikviář
- 64 Spíše dílo andělů než lidského umu**
Kniha z Kellsu
- 66 Jasný obraz Krista jako skutečného člověka a skutečného mrtvého na kříži**
Gerův krucifix
- 68 Tvoje stavba odkrývá tajemství víry**
Mihráb Velké mešity v Córdoba
- 74 Je to příběh utvářený účelem**
Tapiserie z Bayeux
- 76 Rytmus zní jako tlukot srdce kosmu**
Šiva Natarádža
- 78 Hotové sochy prostě kráčely na určené místo**
Sochy na Velikonočním ostrově
- 79 Život a smrt, počátek a konec**
Chrámovní strážci Nió, Unkei
- 80 Budiž světlo**
Vitrážová okna katedrály v Chartres
- 84 Tvary jí vdechl mocný duch klasiky**
Kazatelna baptisteria v Pise, Nicola Pisano

- 86 Každá malba je cesta do posvátného přístavu**
Odmítnutí pozemských statků,
kaple Bardiů, Giotto
- 90 Ó svatá Matko Boží, dej mír Sieně a život Ducciovi, který tě namaloval**
Maestà, Duccio di Buoninsegna
- 96 Proč bych se měl starat, zda se to pravdě podobá?**
Vítr mezi stromy na břehu řeky,
Ni Can
- 98 Elegantní a tajemné mistrovské dílo**
Wiltonský diptych
- 100 Portfolio**
-
- 120 Noblesní obraz proklamované občanské ctnosti**
Medaile Cecilie Gonzagové,
Pisanello
- 122 Nejušlechtlejší potěšení je radost z porozumění**
Pallas a kentaur,
Sandro Botticelli
- 124 Oko dělá méně chyb než mysl**
Studie k obrazu Madona s dítětem a svatou Annou,
Leonardo da Vinci
- 128 Strašlivé vize hrůz soudného dne**
Čtyři apokalyptičtí jezdci,
Albrecht Dürer
- 132 Noční múra skrytá v ženských tvarech**
Bohyně Coatlicue
- 134 Malíř monster, objevitel podvědomí**
Zahrada pozemských slastí,
Hieronymus Bosch
- 140 Malíř musí kompenzovat přirozené nedostatky svého umění**
Zázračný rybolov, Raffael
- 144 Sochou míním to dílo, které vzniká ubíráním hmoty**
Mladý otrok, Michelangelo
- 146 Milenka vladaře, jež si vychutnává teplo vlastního těla**
Venuše z Urbina, Tizian
- 152 Jeho Veličenstvo se na ni nebude moci vynadívát**
Slánka, Benvenuto Cellini
- 153 Benvenuto Cellini by je nemohl odlít lépe**
Beninské bronzы
- 154 Zřídka se krajině dostalo čestného místa jako námětu**
Lovci ve sněhu,
Pieter Bruegel starší
- 160 Dokonalost imituje lidskou tvář**
Mladý muž mezi růžemi,
Nicolas Hilliard
- 161 Basawan tvořil tak přirozeně, jako vane vítr**
Akbarovy příhody se slonem
Hawa'im v roce 1561,
Basawan
- 162 Portfolio**

RENEŠANCE A MANÝRISMUS

- 106 To mně náleží palma vítězství**
Obětování Izáka,
Lorenzo Ghiberti
- 107 Ikony jsou v barvách to, co je písmo ve slovech**
Svatá Trojice, Andrej Rublev
- 108 Perspektiva je uzda a kormidlo malby**
Svatá Trojice, Masaccio
- 112 Muž, který proměnil pouhé spojení pigmentů s olejem v olejomalbu**
Podobizna manželů Arnolfiniových, Jan van Eyck
- 118 Dvě křídla člověka pozdvihují nad pozemské záležitosti: pokora a čistota**
Snímání z kříže, Rogier van der Weyden

OD BAROKA K NOVOKLASICISMU

- 170 Temnota mu dala světlo**
Večeře v Emauzích,
Michelangelo Merisi da Caravaggio
- 172 Prostřednictvím malby
a jiných zobrazení
lze člověka věst**
Milosrdný Kristus,
Juan Martínez Montañés
- 176 Nikdy mi nechyběla odvaha
chopit se jakéhokoli námětu
bez ohledu na jeho velikost**
Lov Iva, Peter Paul Rubens
- 178 Chrabrost poraženého
dělá slávu vítěze**
Kapitulace Bredy, Diego Velázquez
- 182 Pokud je toto Boží láska,
znám ji**
Extáze svaté Terezie,
Gianlorenzo Bernini
- 184 Moje povaha mě nutí
hledat a milovat
uspořádané věci**
Svatá rodina na schodech,
Nicolas Poussin
- 186 Jak stárneme, sám život
ryje do našich tváří a odhaluje
naši prudkost, přechýny nebo
vlídnost**
Autoportrét se dvěma kruhy,
Rembrandt
- 192 Poklidná zář duše**
*Krajina s Askaniem střílejícím
na Silviina jelena,*
Claude Lorrain
- 196 Je to každým
coulem král**
Ludvík XIV.,
Hyacinthe Rigaud
- 198 S jakým potěšením
přijímáme tento dar
smyslné radosti!**
Cesta na Kythéru,
Jean-Antoine Watteau
- 200 Na jiné obrazy se díváme,
ale Hogarthovy čteme**
Vzestup zpusťlíka: Levée,
William Hogarth
- 204 Proto jsem nakreslil
tyto ruiny co
nejdokonaleji**
Koloseum, Giovanni
Battista Piranesi
- 206 Jeho umění má divadelní
charakter, přičemž jeviště
je umístěno nad námi**
Apollon a kontinenty,
Giambattista Tiepolo
- 210 Duch průmyslové
revoluce**
Železářská huť, Joseph Wright
- 211 Doufal, že vyžene
duchy, kteří zaplavili
jeho mysl**
Špatně naladěný muž,
Franz Xaver Messerschmidt
- 212 Světlo v bouři
revoluce**
Maratova smrt,
Jacques-Louis David

- 214 Velmi okouzující
zřícenina. Nyní je
v moci přírody**
Kláster Tintern, Joseph Mallord
William Turner
- 216 Vznešená jednoduchost
a tichá velikost**
Náhrobek Marie Kristiny
Habsbursko-Lotrinské,
Antonio Canova
- 222 Portfolio**

OD ROMANTISMU K SYMBOLISMU

- 230 Spánek rozumu
plodí nestvůry**
Hrůzy války, Francisco de Goya
- 236 Forma, která vymezuje
údajné kulturní odlišnosti
islámského Orientu**
Velká odaliska,
Jean-Auguste-Dominique Ingres
- 238 Musel jsem zůstat sám,
abych mohl plně rozjímat
a vnímat přírodu**
Poutník nad mořem mlh,
Caspar David Friedrich
- 240 Neměl jsem v lásce malbu
diktovanou rozumem**
Sardanapalova smrt,
Eugène Delacroix
- 246 Ode dneška je malba mrtvá**
Boulevard du Temple,
Louis-Jacques-Mandé Daguerre
- 248 Pozoruj přírodu! Jakého
učitele ještě potřebuješ?**
Lev drtící hada,
Antoine-Louis Barye
- 249 V každém uměleckém
díle musí být ponaučení**
Řecká otrokyně,
Hiram Powers

- 250 Sotva se najde začátečník, který by nestál o ocenění na výstavě**

Římané v úpadku,
Thomas Couture

- 252 Ukažte mi anděla a já ho namaluji**

Pohřeb v Ornans,
Gustave Courbet

- 254 Člověk skoro slyší burácet hrom**

Náhlá přeháňka nad mostem Šin'óhaši,
Utagawa Hirošige

- 256 Rád bych maloval tak, jak zpívají ptáci**

Ženy v zahradě,
Claude Monet

- 264 Námět nemá co činit s harmonií barev**

Nokturno v černé a zlaté: Ohňostroj,
James Abbott McNeill Whistler

- 266 Umělecké dílo, které nezačíná emoci, není umění**

Nedělní odpoledne na ostrově La Grande Jatte,
Georges Seurat

- 274 Jak odít myšlenku do srozumitelné formy**

Tanec života,
Edvard Munch

- 278 Portfolio**

MODERNÍ DOBA

- 286 Chrám zasvěcený kultu Beethovena**

Beethovenův vlys, Gustav Klimt

- 288 Do tváře veřejnosti byl hozen kelímek barvy**

Žena v klobouku, Henri Matisse

- 290 Trýznivý neklid mě hnal do ulic ve dne v noci**

Ulice, Drážďany,
Ernst Ludwig Kirchner

- 294 Smysly deformují, rozum formuje**

Harmonikář, Pablo Picasso

- 298 Univerzální dynamismus je třeba zaznamenat v malbě jako dynamickou senzaci**

Triptych Stavt myslí,
Umberto Boccioni

- 300 Barva působí přímo na duši**

Kompozice VI.,
Vasilij Kandinskij

- 308 Použijte Rembrandta jako žehlicí prkno!**

Kolo bicyklu, Marcel Duchamp

- 309 Jestli toto je umění, tak já jsem zedník**

Pták v prostoru,
Constantin Brancusi

- 310 Ručně malované snové fotografie**

Stálost paměti,
Salvador Dalí

- 316 Každý materiál má své jedinečné kvality**

Ležící postava, Henry Moore

- 318 Každý dobrý malíř maluje své nitro**

Podzemní rytmus, Jackson Pollock

- 324 Právě umění se ukrývá tam, kde byste to nečekali**

Kráva s malým nosem,
Jean Dubuffet

- 326 Vzal jsem klíše a zkusil uspořádat jeho formy do monumentální podoby**

Bum!, Roy Lichtenstein

- 328 Skutečná umělecká díla jsou o něco málo víc než historické kuriozity**

Jedna a tři židle, Joseph Kosuth

- 329 Duch člověka i země jsou ve stálém stavu eroze**

Spirálové molo, Robert Smithson

- 330 Umění je věda o svobodě**

Mám rád Ameriku a Amerika má ráda mě, Joseph Beyus

- 332 Naučili nás bát se ženské moci**

Hostina, Judy Chicago

- 334 Nikdy mě neomrzí ji ztvárňovat**

Máma, Louise Bourgeoisová

- 336 Změna je tvůrčí impuls**

Hodiny, Christian Marclay

- 338 Portfolio**

342 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

350 ZDROJE CITACÍ

352 PODĚKOVÁNÍ